

Η Πολιτική ως Αναστοχασμός των Θεσμών

Γιώργος Κτενάς

Η ιδέα της επανάστασης, είναι το πώς θα επιστρέψει η δυναμη εκεί που πραγματικά ανήκει. Δηλαδή στον λαό, στους πολίτες. Με την κληρονομιά της επαναστατικής σκέψης να αφορά την ιδέα της σοβαρής κοινωνικής ζωής, που έχει στο επίκεντρο το κοινωνικό και όχι το πλήθος. Οπότε μία κοινωνία που θέλει να λειτουργεί ως κοινωνία, πρέπει να αναπαριστά τις δημιουργικότερες μορφές της. Να έχει τη δυνατότητα, αλλά και την ικανότητα και τη διάθεση, να σχεδιάζει η ίδια το μέλλον της. Κι αυτό είναι η αυτοκυβέρνηση.

Με αφετηρία την φαντασιακή θέσμιση: τα νοήματα που οι θεσμοί ταιριάζουν, αποδίδουν στα γεγονότα, δεν εξηγούνται από τις υλικές δομές. Το ίδιο το φαντασιακό δεν εξηγείται με αυτόν τον τρόπο. Με αποτέλεσμα οι συλλογικές ταυτότητες που προκύπτουν και αναπτύσσονται εντός της κοινωνίας, τα φαντασιακά που θεσμίζονται κ.λπ., να μην προκύπτουν από τις φυσικές συνθήκες. Οπότε το πρόβλημα δεν είναι η συγκρότηση πολιτικού σώματος, αλλά το πώς θα χειριστούμε και θα συνεχίσουμε το πολιτικό σώμα που είναι δικό μας.

Ορίζοντας ως πολιτική την αμφισβήτηση της κοινωνικής θέσμησης. Πολιτική δεν είναι μόνο η ρητή μορφή εξουσίας, δηλαδή το κρατικό, αλλά ο κοινωνικός αναστοχασμός των θεσμών. Και χρειάζεται δημόσιος χώρος που θα δημιουργήσει δημόσιο χρόνο, για την πραγμάτωση του κοινωνικού αναστοχασμού. Για να προβληθεί το δημόσιο ανάμεσα στο δίπολο κρατικό – ιδιωτικό, ακριβώς για να υπάρξει ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στη λήψη και την υλοποίηση των αποφάσεων. Μικρά αντάρτικα πόλεων δηλαδή, αλλά άλλης μορφής: Σύγχρονα και απαλλαγμένα από την αντίφαση της βίας. Με σοβαρές αντι-προτάσεις, που οξύνουν τη διάθεση για αντίσταση και ανατροπή του υπάρχοντος, ως

αξιόπιστες εναλλακτικές στο κυρίαρχο καπιταλιστικό φαντασιακό.

Δύο τέτοιας μορφής δημόσιοι χώροι, που γνωρίζω καλά τη δομή και τη λειτουργία τους, είναι το κοινωνικό πολιτιστικό κέντρο Λαμπεδόνα, στον Βύρωνα και ο ελεύθερος κοινωνικός χώρος Nosotros, στην πλατεία των Εξαρχείων. Με σοβαρή πνευματική παρέμβαση (δωρεάν μαθήματα – κύκλους αυτομόρφωσης και αλληλομόρφωσης σε θέματα Φιλοσοφίας, Πολιτικής Θεωρίας, Θεάτρου, Μουσικής κ.λπ.), αλλά και με πειστικές απαντήσεις σε θέματα καθημερινότητας. Πυρήνες (αυτοί οι δύο αλλά και άλλοι πολλοί) που επανανοηματοδοτούν το ατομικό φαντασιακό, νοηματοδοτώντας παράλληλα το κοινωνικό. Αναπτύσσουν την αίσθηση του ανήκειν, δημιουργώντας συλλογική συνείδηση και κοινωνική ταυτότητα αλλαγής. Μια αλλαγή που δεν μπορεί να είναι εξωκοινωνική και εξωχρονική, με την κοινωνία απύσχα δηλαδή, όπως προτάσσει και επιβάλλει το κοινοβουλευτικό σύστημα, γιατί τότε απλώς δεν θα είναι αλλαγή (παράδειγμα διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ).